

حق دفاع برای قربانیان

انزو تراورسو روشنفکر ایتالیایی در غزه در پیشگاه تاریخ تبارشناسی نسل کشی فلسطینی‌ها را روایت و تحلیل می‌کند

غزه در پیشگاه تاریخ

- نویسنده: انزو تراورسو
- مترجم: امین بزرگیان
- انتشارات: نشر مردم‌نگار
- تعداد صفحه: ۱۲۸ صفحه
- قیمت: ۲۰۰ هزار تومان

از اسرائیل و سرکوب هر نوع اعتراض به نقض حقوق بشر و وقوع نسل‌کشی در فلسطین. «اخبار جعلی درباره جنگ» به پروپاگاندا صهیونیست‌ها و حامیان غربی آنان انتقاد می‌کند: «پس از هفت اکتبر، اکثر رسانه‌های غربی، از جمله بسیاری از روزنامه‌های معتبر، داستان‌های جعلی درباره دریدن شکم زنان باردار، بریدن سر ده‌ها کودک و انداختن نوزادان به داخل اجاق توسط مبارزان حماس منتشر کردند. خبرنگاران شبکه‌های تلویزیونی با حالتی جدی و خشمگین اعلام می‌کردند که تصاویر وحشتناکی از این فجایع دارند اما برای جلوگیری از ناراحتی بینندگان آنها را پخش نخواستند. این داستان‌های ساختگی که توسط ارتش اسرائیل منتشر شده بود، بلافاصله به عنوان شواهد پذیرفته شدند - جو بایدن، آنتونی بلینکن و وزرای دولت‌های اروپایی آنها را در سخنرانی‌های خود تکرار کردند - و تنها چند هفته بعد، با اکراه و به آرامی تکذیب شدند.»

امیر ایران‌منش | پژوهشگر اجتماعی

«غزه در پیشگاه تاریخ» (Gaza devant l'histoire) اثر انزو تراورسو (Enzo Traverso)، روشنفکر ایتالیایی و متخصص برجسته تاریخ اندیشه است. این کتاب که در سالگرد آغاز جنگ غزه، در اکتبر ۲۰۲۴ به ۳ زبان فرانسوی، انگلیسی و آلمانی چاپ شد، با برگردان امین بزرگیان از فرانسوی، توسط نشر مردم‌نگار منتشر شده است. نشر مردم‌نگار در مجموعه‌ای با عنوان «بایگانی بازگشوده» چند عنوان دیگر را هم درباره مسائل فلسطین منتشر کرده یا در دست انتشار دارد: «نگرش تاریخی به چپ فلسطین و اسرائیل» (استعمار رهایی ملی و مبارزه طبقاتی) از لئون ویستری خفسکی و برگردان مرجانه فشاهی از آلمانی، «جنگ بی‌پایان؟» (چرا صلح در خاورمیانه مستلزم تغییر موضع غرب در قبال اسرائیل است) از میشائیل لودرز و برگردان مرجانه فشاهی از آلمانی، «خیزش ۱۹۳۶-۱۹۳۹ فلسطین» (از مجموعه آثار سیاسی کنفانی) به ضمیمه مقالاتی از لئویس برهونی و شارلوت کیتس و برگردان احسان پورخیری از انگلیسی، «بلیا خالد: نماد آزادسازی فلسطین» (زندگی‌نامه) از سارا ایروینگ و برگردان سپیده جدیری، «پس از نابودی غزه، یهودی بودن چه معنایی دارد؟» از پیتربینارت و برگردان محمد نصیری.

کتاب «غزه در پیشگاه تاریخ» هشت فصل دارد که مترجم مقدمه و مؤخره‌ای با عناوین «پیشگفتار مترجم: نشانه‌شناسی هفت اکتبر» و «پس‌گفتار مترجم: نقل قول تراورست» به آن افزوده است. فصل اول با عنوان «مرتکبان و قربانیان» به تاریخ نسل‌کشی‌ها می‌پردازد و تفاوت ویژه نسل‌کشی غزه را برمی‌شمارد: «تاریخ جنگ در غزه در دهه‌های آینده نگاشته خواهد شد: اما امروز باید آن را متوقف کرد. این همان کارویژه «هشدار» راجع به نسل‌کشی جاری است. مفسرانی که این هشدار را به عنوان تلاشی ضدیهودی برای کوچک شمردن هولوکاست یا به چالش کشیدن یگانگی آن تعبیر می‌کنند، نشان می‌دهند که چگونه حافظه‌ای انحصاری، خودارجاع و رازآمیز می‌تواند به شدت کور، بی‌احساس و ویرانگر شود.»

فصل «شرق‌شناسی» به استاندارد دوگانه رسانه‌ها و تریبون‌های دانشگاهی درباره دو سوی جنگ و ارائه تصویری کاملاً غیرواقعی می‌پردازد: «تصویری که اغلب از اسرائیل ارائه می‌شود، آن را جزیره‌ای دموکراتیک در میان اقیانوسی از تاریک‌اندیشی نشان می‌دهد، درحالی‌که حماس به عنوان گروهی وحشی و خونخوار تصویر می‌شود. این روایت انسان را به یاد قرن نوزدهم می‌اندازد: دورانی که غرب با ادعای رسالت تمدن‌سازی دست به نسل‌کشی می‌زد. در دنیای جهانی شده امروز، شرق‌شناسی نه تنها نمرده، بلکه در ذهنیت جهانی ریشه دوانده است. اصول بنیادیش همچنان ثابت مانده‌اند و بر پایه نوعی دوگانگی هستی‌شناختی خیالی میان تمدن و وحش، پیشرفت و عقب‌ماندگی، روشنائی و تاریکی استوارند.» فصل «مصلحت‌دولت» به مفهومی در سیاست خارجی آلمان مرکب و جانشینانش اشاره دارد که امنیت اسرائیل را همانند امنیت آلمان و جزو منافع ملی آلمانی‌ها تصور می‌کند و توجیهی است برای دفاع تمام‌عیار

فصل «ضدصهیونیسم و یهودستیزی» به تلاش صهیونیست‌ها برای ایجاد این همانی میان یهودستیزی و انتقاد از صهیونیسم می‌پردازد که بدل به ابزاری برای سرکوب آزادی‌های مدنی شده است: «کمپینی رسانه‌ای درحال حاضر با اصرار سعی دارد دانشجویان حامی فلسطین را به عنوان جمعی یهودستیز به تصویر کشد. در برخی دانشگاه‌های آمریکا دانشجویان در لیست سیاه قرار گرفته یا به دلیل شرکت در تظاهرات علیه نسل‌کشی در غزه با تهدید به محرومیت یا مجازات مواجه می‌شوند.»

تراورسو در فصل «خشونت، تروریسم و مقاومت» با اشاره به تاریخ مبارزات مسلحانه علیه فاشیسم و نازیسم در ایتالیا و فرانسه می‌پرسد که اگر مقاومت آنان مشروع بود، چرا مقاومت مسلحانه فلسطینی‌ها علیه اشغالگری و نسل‌کشی اسرائیل مشروع نباشد. این بحث در فصل «خاطرات متقاطع» ادامه می‌یابد تا شباهت اشکال مختلف نژادپرستی استعماری و فاشیستی با صهیونیسم را تشریح کند: «اسرائیل که اکنون در جهان غرب ادغام شده است، کلمات و پیش‌دوری‌های نژادپرستانه قدیمی غرب را گرفته و آنها را بر فلسطینی‌ها اعمال می‌کند.» فصل پایانی با عنوان «از رودخانه تا دریا» با اعتراف به شکست تلاش‌های پیشین برای صلح آغاز می‌شود: «از هفت اکتبر و حمله به غزه، به طور قطعی شکست کامل توافقات اسلورفم خورده است. این توافقات به جای آنکه پایه‌های صلحی پایدار برای همزیستی دو دولت مستقل را بنا کنند، از همان ابتدا توسط اسرائیل تخریب شدند. اسرائیل این توافقات را به بستری برای شهرک‌سازی در کرانه باختری، الحاق بیت‌المقدس شرقی و منزوی‌سازی تشکیلات خودگردان فلسطین تبدیل کرد؛ نهادی که امروز به موجودیتی فاسد و بی‌اعتبار تقلیل یافته است.» پایان بخش این فصل اشاره‌ای به اظهارات کارگردانان فلسطینی و اسرائیلی فیلم «سرزمین دیگری نیست» در جشنواره فیلم برلین است: فیلمی که چندی پس از انتشار این کتاب، اسکار را هم دریافت کرد. در نهایت او نتیجه می‌گیرد: «آنچه امروز در خطر است، نه موجودیت اسرائیل، بلکه بقای مردم فلسطین است. اگر جنگ غزه به نکبت دوم ختم شود، مشروعیت اسرائیل به طور قطعی از بین خواهد رفت. در این صورت، نه سلاح‌های آمریکایی، نه رسانه‌های غربی، نه سیاست دولتی آلمان و نه حافظه تحریف‌شده و مورد اهانت قرارگرفته هولوکاست، نمی‌توانند این مشروعیت را بازگردانند.»